Kedves Testvérek!

A középkor egyik legnagyobb teológusától, Aquinói Szent Tamástól származó mondás szerint „*az életszentség nem abban áll, hogy sokat tudunk, hanem a szentség titka azt jelenti, hogy sokat szeretünk*.” Ma, amikor Árpád-házi Szent Erzsébet személyét és életpéldáját állítja elénk az Egyház, benne 800 év elteltével is Jézusnak egy olyan követőjét tisztelhetjük, aki Mestere példája szerint mindhalálig szeretett és mindent odaadott.

Életszentsége a kortársak számára is egyértelmű volt: ezt jól mutatja az is, hogy halála után alig öt évvel már szentté avatták, amely annyira fontos eseménynek számított, hogy azon maga a császár is részt vett. Példája arról tanúskodott a kortársak előtt és a mi számunkra is, hogy Jézus tanítása követhető és megvalósítható. Szent volt, aki túllátott királyi származásának, neveltetésének vagy kastélyának határain, aki felismerte a megfeszített Krisztust a szegényekben és a legrászorultabbakban is.

Akkoriban sokan és talán ma is hajlamosak vagyunk arra, hogy a hajléktalanságra, a szegénységre, a nélkülözésre mint társadalmi jelenségre tekintsünk, olyanra, aminek megvan a maga oka, és egyszerűen a társadalom rendje az, hogy élnek szerencsésebbek és kevésbé szerencsések, és ezzel nekünk semmi teendőnk nincs, oldja meg más. A szolgáló szeretet példája azonban egészen mást vár tőlünk. Szent Erzsébet észrevette a szenvedő embert a maga fájdalmával, arcával, élettörténetével. Jézus tanítását életprogramjának részévé tette: „Éhes voltam, és adtatok ennem, szomjas voltam, és adtatok innom, idegen voltam, és befogadtatok” (Mt 25,35), s így közösséget vállalt azokkal, akiktől kortársai mint valami fertőző betegtől fordultak el.

A szeretet nemcsak cselekvő, tevékeny, hanem bátor is. Szent Erzsébet vállalta, hogy kritika tárgya legyen, hiszen viselkedése aligha felelt meg a korabeli udvari etikettnek. Még esküvője sem volt pazarló, mert a lakoma ételeinek egy részét a szegények kapták. A radikális szeretet nem tudja elviselni a kompromisszumokat. Egyszer, amikor Nagyboldogasszony ünnepén belépett a templomba, levette koronáját, a kereszt elé tette, és arcát eltakarva a földre borult. Amikor anyósa szemrehányást tett neki ezért a gesztusért, így válaszolt: „Hogyan viselhetném én, nyomorult teremtmény, továbbra is a földi méltóság koronáját, amikor látom királyomat, Jézus Krisztust tövissel megkoronázva?” Ahogyan Isten előtt viselkedett, úgy viselkedett az alattvalói felé is. Élete példa mindazok számára, akik vezetői szerepet töltenek be: a hatalom gyakorlását minden szinten az igazságosság és a szeretet szolgálataként kell megélni. (*Vö. XVI. Benedek pápának 2010. október 20-án a Szent Péter téren tartott általános kihallgatáson elmondott beszéde*).

Szentatyánk, Ferenc pápa így fogalmaz idei, *Szegények világnapjára írt üzenet*ében: „Gyakran a szegényeket különálló embereknek tekintik, mint egy „kategóriát”, amelynek különleges karitatív szolgáltatásra van szüksége. Jézus követése azonban megkívánja e gondolkodásmód megváltoztatását, vagyis az osztozás és részvétel kihívásának vállalását. (…) A szegények nem közösségünkön „kívüli” emberek, hanem testvéreink, akik szenvedéseiben osztoznunk kell, hogy enyhítsük szükségüket és

kirekesztettségüket, hogy visszaadjuk elvesztett méltóságukat és biztosítsuk a számukra szükséges társadalmi integrációt."

Szent Erzsébet példája erre tanít minket: a megosztás nem azt jelenti, hogy a világ minden gondját és baját magunkra vesszük és minden nyomort enyhíteni akarunk, hanem annak vállalását, hogy a mindennapi életünkben megtesszük azt, amire lehetőségünk van. Albert Schweitzer, a Nobel-díjas orvos és lelkipásztor gondolatai mutathatják meg a helyes irányt számunkra: „Nyisd ki a szemed és keresd, hol van szüksége valakinek egy kis időre, egy kis részvétre, egy kis beszélgetésre, egy kis gondoskodásra. Az illető talán magányos, elkeseredett, beteg vagy ügyetlen, s te jelenthetsz számára valamit. (…) Ne riasszon vissza, ha várnod vagy kísérletezned kell! Csalódásokra is vértezd fel magadat, de ne mondj le a mellékfoglalkozásról, amikor ember lehetsz az emberek számára!" (*A. Schweitzer, Keress magadnak mellékfoglalkozást!*)

Most, amikor sajnálatos módon a koronavírus-járvány negyedik hulláma sújtja hazánkat és a világot, ismét nehézzé válhat, hogy arcunkat és kezünket nyújtsuk a szükséget szenvedők felé. Az ősegyház életéről így ír Szent Lukács az Apostolok Cselekedeteiben: „A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt. Egyikük sem mondta vagyonát sajátjának, mindenük közös volt. (…) Nem akadt köztük szűkölködő, mert akinek földje vagy háza volt eladta, és az érte kapott pénzt elhozta, és az apostolok lába elé tette. Mindenkinek adtak belőle, a szükséghez mérten." (ApCsel 4,32.34-35) Eszerint az Egyház életét már a kezdetektől fogva jellemezte az intézményes szeretetszolgálat, vagyis, hogy a többiek nevében a közösség kiválasztott tagjai gondot viseltek a rászorulókra. Ma a Katolikus Karitász ezt a feladatot folytatja, amelynek szervezetei, munkatársai és önkéntesei vállalják azt, hogy szolgálatukat a járványveszély idején is töretlenül folytatják testvéreik javára.

Ferenc pápa így fogalmaz: „A szolidaritás dinamizmusa építi az Egyházat, amelyben a koinónia, a közösség játszik főszerepet, hiszen a görög szó, koinónia jelentése: közösbe tenni, megosztani, közölni, részt venni. (…) Krisztus teste tagjának lenni, felelősséget jelent egymás iránt is" (*Ferenc pápának 2019. augusztus 21-én a VI. Pál csarnokban tartott általános kihallgatáson elmondott beszéde).*

A Katolikus Egyház munkatársai hazánkban mintegy 166 intézményben gondoznak időseket, foglalkoznak fogyatékkal élő testvéreinkkel, nyújtanak éjjeli menedéket hajléktalanoknak és törődnek a szenvedélybetegekkel. Szent Erzsébet ünnepén, amikor a szolgáló felebaráti szeretet szentjére és példaképére emlékezünk, azáltal, hogy adományainkkal a Katolikus Karitász munkáját támogatjuk, közösséget vállalunk a rászorulókkal és azokkal is, akik élethivatásuknak választották azt, hogy az emberek szükségét enyhítsék. Az özvegyasszony két fillérje nem az összeg nagysága miatt értékes, hanem azért, mert „ő mindent odaadott", közösséget vállalt Istennel és testvéreivel. A szeretet cselekedetei ugyanis nemcsak a rászorultakon segítenek, hanem azokat is gazdagítják, akik adnak, mert ezáltal maguk is Krisztushoz válnak hasonlókká.

Kelt Budapesten, 2021. november 19-én, Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepén

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia